

Nodarbības ilgums

60–90 minūtes

Vecums

8–14 gadi

Kādu pasauli Tu vēlētos 2030. gadā?

Mācību stunda ikvienam globālo mērķu iepazīšanai
(Pedagoģiskā pieredze nav nepieciešama!)

Materiāli

Baltas uzlīmes/papīrs, divu dažādu veidu krāsainas kartiņas, uzlīmes/lodītes/akmentiņi/cepumi/saldumi (daudz sīku priekšmetu, kurus var dot skolēniem), parasts liela izmēra papīrs (pietiekami liels, lai skolēni varētu strādāt mazās grupās), flomāsteri/krāsainie zīmuļi (pietiekamā daudzumā, lai katra grupa varētu izvēlēties), globālo mērķu apņemšanās kartiņas – pa vienai katram.

Sasniedzamais mērķis

Skolēni spēs:

- saprast globālo mērķu savstarpējo saistību;
- izprast un vizualizēt savas dzīves saistību ar globālajiem mērķiem;
- veidot savu vīziju par globālo mērķu valsti;
- apkopot informāciju un pastāstīt personīgo apņemšanos globālo mērķu sasniegšanai.

Lai uzzinātu vairāk par globālajiem mērķiem, iepazīstieties ar [šeit](#) atrodamajiem biežāk uzdotajiem jautājumiem. Labs veids, kā uzzināt vairāk par globālajiem mērķiem, ir noskatīties mūsu multiplikācijas filmas 1. daļu: <https://vimeo.com/201015028> (ar subtitriem latviešu valodā). Tā sniedz vienkāršu un īsu ieskatu mērķos un to pieņemšanas gaitā.

Pateicība

Īpaša pateicība **Mirolavai Silvai Ordazai** no *Kveretero Brīvās universitātes Meksikā* un viespētniecei *Delftas Tehnoloģiju universitātē*, kā arī Hāgas starptautiskās skolas **6B klasei** Nīderlandē.

Padomi

Paldies, ka brīvprātīgi piekritāt mācīt Pasaules lielāko mācību stundu! Zemāk atradīsiet dažus noderīgus padomus.

- Runājiet lēni un skaidri.
- Centieties, lai runas veids, kad runājat ar skolēniem un viņi tikai klausās, nepārsniegtu 10 minūtes. Svarīgi, lai skolēni justos iesaistīti.
- Uzslavējiet viņus par centieniem un panākumiem, piemēram: „Man ļoti patīk, ka tu centies atbildēt uz jautājumu; man patīk, ka tu ieguldi šodien projektā daudz pūļu.”
- Mēs esam secinājuši, ka globālo mērķu savstarpējo saistību skolēniem vislabāk palīdz izprast analogija ar lauzīšiem (puzli). Katrs gabaliņš ir svarīgs (gluži tāpat kā katrs mērķis), jo tie visi ir savienoti kopā un nav pilnīgi, ja kāds no tiem iztrūkst (skat. **1. pielikumu**).
- Padomājiet par iemesliem, kādēļ šodien vadāt šo mācību stundu, kādēļ ticat, ka globālie mērķi ir svarīgi un ir nepieciešams par tiem stāstīt jauniešiem. Personīgās pieredzes stāsti ir tie, kas paliek atmiņā, tādēļ sagatavojiet kādu anekdoti vai personīgās pieredzes stāstu pirms tikšanās ar skolēniem, lai varētu tajā dalīties.
- Smaidiet un izbaudiet stundas norisi!

Sagatavošanās

- Izpētiet Pasaules lielākās mācību stundas interaktīvo karti, jo Jums sava mācību stunda būs tai jāpievieno.
- Saskaņojiet ar klases audzinātāju klases noteikumus un sagaidāmo izturēšanās veidu. Ieteicams pavaicāt: *Kā skolotājs aptur troksni klasē brīdī, kad pats runā? Vai klasē ir atzinības/ apbalvojumu sistēma?*
- Izdrukājiet globālo mērķu tabulas (**4. pielikums**). Katrai grupai pietiek ar vienu.
- Izmantojot papīra lapas, uzzīmējiet lielu „valsts” formu. Pārlicinieties, ka „valsts” ir veidota no pietiekama papīra gabalu skaita, lai katrai klases grupai sanāktu viena. Lai palīdzētu skolēniem, Jūs varat visapkārt valstij uzzīmēt ceļu un/vai izkrāsot ārpus valsts esošo teritoriju kā okeānu.

Piezīme: zemāk atrodami ieteikumi Jūsu mācību stundas aktivitātēm. **2. pielikumā** atradīsiet ieteicamo aktivitāšu variācijas, taču varat arī būt radoši un radīt savas.

1. solis: Iepazīstiniet ar sevi

5
min.

Šim solim jābūt īsam. Jums vēlāk stundas gaitā būs iespēja pastāstīt par sevi vairāk.

Pasakiet skolēniem savu vārdu, no kurienes esat un kādu organizāciju pārstāvat (ja tas ir svarīgi). Aiciniet skolēnus iepazīstināt ar sevi.

Paskaidrojiet, ka esat šeit, lai stāstītu par Ilgtspējīgas attīstības mērķiem vai globālajiem mērķiem (tas ir viens un tas pats). Palūdziet skolēniem pacelt roku, ja tie jau iepriekš ir dzirdējuši šos terminus. Izvēlieties dažus skolēnus, lai tie pārējai klasei pastāsta par mērķiem. Ja neviens iepriekš nav dzirdējis terminu „globālie mērķi”, pastāstiet, ka pēc šīs stundas visi sapratīs tā nozīmi.

2. solis: Ievada aktivitāte

10
min.

Parasti šī aktivitāte ir iesākuma punkts, kurā caur dažu mērķu iepazīšanu bērni var uzzināt arī par pārējiem. Alternatīvi aktivitātes vadīšanā varat izmantot **2. pielikumu**.

Izdaliet nevienlīdzīgi sadalītas stikla lodītes/akmentiņus/papīra gabaliņus/saldumus/uzlīmes. Dažiem skolēniem vajadzētu saņemt daudz, dažiem maz un dažiem nemaz.

Paturiet lielāko daļu sev. Uzdodiet jautājumu: „*Vai tas ir godīgi?*”. Iedrošiniet skolēnus apspriest šo tēmu klasē.

Lūdziet skolēnus pastāstīt, kā viņi jūtas ar to priekšmetu daudzumu, kas viņiem ir. Paskaidrojiet skolēniem, ka Jums ir vairāk tādēļ, ka esat vecākā persona klasē (vai izvēlaties citu kritēriju).

Lūdziet skolēniem padomāt, vai viņiem tas liekas godīgi un vai, balstoties uz šādu apsvērumu, var veikt priekšmetu sadali. *Kāds būtu godīgāks priekšmetu sadales veids?* Iepazīstiniet klasi ar ideju par **sociālo nevienlīdzību**. *Pavaicājiet, vai viņi zina, ko tas nozīmē?*

Pastāstiet skolēniem, ka globālie mērķi tika radīti, lai samazinātu nevienlīdzību visās dzīves sfērās un radītu pasauli, kas būtu godīga pret visiem un kurā neviens nebūtu atstumts. Tas pats attiecas uz mērķiem, kas ir saistīti ar klimatu un planētu, jo visās klimata un apkārtējās vides izmaiņas izjūt tieši tie, kam ir mazāk iespēju sevi no tām pasargāt. Palūdziet skolēnus padomāt par to, kā bija saņemt mazāk priekšmetu par pārējiem un atsaukt atmiņā šo sajūtu visas stundas gaitā.

Sociālā nevienlīdzība: *situācija, kurā cilvēki nav vienlīdzīgi, jo dažām grupām ir vairāk iespēju, ietekmes un naudas nekā citām* (avots: Makmilana vārdnīca).

3. solis: Ievads globālajos mērķos

10
min.

Paskaidrojiet skolēniem, ka tagad viņi noskatīsies multiplikācijas filmu, lai uzzinātu vairāk par globālajiem mērķiem. Atkarībā no viņu zināšanu līmeņa tā var būt **1. daļa** (ievads mērķos) vai **2. daļa** (piemēri dažādām aktivitātēm, kas tiek veiktas visā pasaulē).

Palūdziet skolēnus, lai viņi, skatoties multiplikācijas filmu, atzīmē visus tos vārdus, ko viņi nesaprot, kā arī pieraksta jebkurus jautājumus par mērķiem, varat tiem pievērsties pēc filmas beigām.

Ja skolēni par globālajiem mērķiem uzzina pirmo reizi, viņiem var būt daudz jautājumu, kurus nespēj atbildēt. Centieties pēc iespējas sniegt atbildes uz jautājumiem un, ja nezināt atbildi, paskaidrojiet, ka skolēni var apmeklēt **globālo mērķu mājaslapu**. Varat likt skolēniem pašiem pēc stundas sameklēt atbildes uz jautājumiem!

4. solis: Globālo mērķu saistība ar ikdienas dzīvi

10
min.

Lai turpinātu sasaistīt globālos mērķus ar viņu personīgo pieredzi, *pavaicājiet skolēniem, cik gadu viņiem būs 2030. gadā. Kādēļ tieši 2030. gads ir svarīgs?*

Tieši šajā laikā viņi varētu būt darbspējas vecumā. Palūdziet skolēnus padomāt individuāli vai pāros un pastāstīt (visai klasei) par to, *ko viņi varētu darīt 2030. gadā, kādā darbā viņi strādātu, ko viņi vēlētos mācīties un kā pavadīt savu laiku*.

Kā Jums liekas, vai varat savu nākotni saistīt ar globālajiem mērķiem? Lūdziet skolēnus padomāt par to, kā viņu iespējamās darba vietas sasaucas ar globālajiem mērķiem. Piemēram, ja skolēni vēlētos kļūt par skolotājiem, tas palīdzētu sasniegt 4. mērķi.

5. solis: Galvenā aktivitāte

20
min.

Piezīme. *Globālo mērķu valstu aktivitātes piemērs ir atrodams 3. pielikumā. Kamēr skolēni veic šo aktivitāti, staigājiet pa klasi. Skolēniem interesē uzzināt vairāk par Jums un Jūsu saistību ar mērķiem. Pastāstiet savus uzskatus un lūdziet viņiem pastāstīt nedaudz par sevi un savu interesi par globālajiem mērķiem. Šī ir lieliska iespēja pavaicāt viņu domas par mērķiem un to, vai, pēc viņu domām, mērķi ir vai nav saistīti ar viņu ikdienas dzīvi.*

Paskaidrojiet skolēniem, ka viņi tagad mācīsies grupā. Sadaliet klasi grupās pa 3-5 skolēniem (atkarībā no klases lieluma) un paskaidrojiet, ka galvenais šodienas uzdevums ir izveidot globālo mērķu valsti, kurā katra grupa izveidotu savu vīziju par to, kāda būtu valsts 2030. gadā, ja mērķi būtu sasniegti. Palūdziet klasei izrunāt grupās, kādas *iestādes un infrastruktūra valstij būtu nepieciešama, lai rūpētos par saviem iedzīvotājiem, vidi un dabas resursiem. Piemēram, skolas, slimnīcas, atkritumu pārstrādes sistēmas, droši ceļi.* Uzklusiet piedāvājumus no vairākām grupām.

Parādiet iepriekš sagatavotās lielās papīra lapas. Paskaidrojiet, ka katrai grupai būs viena daļa no tām, uz kurām uzzīmēt savu globālo mērķu valsti. Stundas beigās šīs lapas tiks savienotas kopā un būs iespējams aplūkot visu valsti kopumā. Piemērs – **3. pielikumā**.

Pārliecinieties, ka katrai grupai ir globālo mērķu tabula (**4. pielikums**) un īsie apraksti (**5. pielikums**). Varat arī tos demonstrēt uz tāfeles, lai skolēni varētu izveidot savu valsti ar visām tām struktūrām un infrastruktūru, kas vajadzīga katra mērķa sasniegšanai.

Ja skolēniem nepieciešams papildu atbalsts, uzdodiet **6. pielikumā** minētos jautājumus.

6. solis: Domājiet plaši

10
min.

Pēc tam, kad grupas ir pavadījušas zināmu laiku, veidojot savu valsti, sapulcējiet klasi kopā un pārliecinieties, vai skolēniem nav jautājumu par mērķiem, kas iepriekš nav uzdoti. Piemēram, skolēni parasti, veidojot valsti, sāk ar praktisko sadaļu, t.i. ūdens resursiem un skolām. Tādēļ izmantojiet šo iespēju, lai uzdotu jautājumus, kas liktu skolēniem aizdomāties par jautājumiem, kas saistīti ar sabiedrības iesaisti un sabiedrību kopumā. *Piemēram, kas viņu globālo mērķu valstī veicinās veselību un labklājību. Kā viņi var būt droši, ka rada valsti, kas iekļauj pilnīgi visus? Kā tiks nodrošināta dabas aizsardzība?*

Visas aktivitātes laikā atgādiniet skolēniem, cik daudz laika ir palicis un ka stundas beigās būs nepieciešams gatavs apņemšanās paraugs. Uzslavējiet labu komandas darbu, komunikāciju grupu starpā un diskusijas par mērķiem.

Papildu aktivitāte. Ja kāda no grupām darbu beidz ātrāk, lieciet viņiem norādīt to, kuri attēli viņu kartē attiecas uz kuru no mērķiem. Piemēram, ja skolēni ir uzzīmējuši saules enerģijas paneļus, viņi var pierakstīt klāt, ka tas ir 7. mērķis – pieejama un tīra enerģija.

7. solis: Mācību aktivitātes noslēgums

10
min.

Aiciniet skolēnus sanākt kopā un savienot visas valsts daļas, lai radītu vienu veselumu. Dodiet laiku skolēniem aplūkot gatavo globālo mērķu valsts karti.

Palūdziet vienai no grupām izstāstīt par savu fragmentu visai klasei un lūdziet citus komentēt un saskatīt līdzības ar šo un viņu pašu zīmēto valsts daļu. *Kas ir kopīgs un kas atšķirīgs tajā, kā katra grupa ir veidojusi savu globālo mērķu valsti.*

8. solis: No mācībstundas līdz rīcībai

10
min.

Tagad, kad globālo mērķu valsts ir pabeigta un visi fragmenti savienoti, palūdziet skolēnus padomāt par šo aktivitāti un to, kā viņu uzzīmētās kartes varētu kļūt par realitāti valstī, kurā viņi dzīvo. Kā mēs to šeit varētu panākt? Kas katram atsevišķi būtu jādara vai jāmaina, lai tas notiktu?

Savienojiet šos jautājumus ar skolēnu apņemšanos globālo mērķu vārdā (skatīt 7. pielikumu) un to, kā katram cilvēkam ir iespējams pielikt savu roku mērķu sasniegšanai. Atzīmējiet, ka ir dažādi veidi, kā to panākt.

Dodiet skolēniem laiku padomāt par viņu pašu apņemšanos, ko viņi var darīt, lai padarītu visas šīs izmaiņas par realitāti.

Paskaidrojiet, ka vēlaties, lai skolēni domātu par saviem pirmajiem soļiem savu apņemšanos vai darbību sasniegšanai. Kas būtu tie cilvēki, ar kuriem viņi to apspriestu, piemēram, ģimene/draugi/skolasbiedri/sabiedrības līderi.

14. mērķa personīgās apņemšanās piemērs.

Es atteikšos no plastmasas ūdens pudelēm. Lai to sasniegtu, es vispirms iegādāšos vairākkārt izmantojamu ūdens pudeli.

12. mērķa personīgā apņemšanās.

Es centīšos samazināt nelietderīgi izmantotā ēdiena daudzumu. Mans pirmais solis būs apspriest ar savu ģimeni plānoto ēdienkarti.

Lūdziet skolēnus, kuri uzdevumu ir pabeiguši, pievienot šo mācību stundu

[Pasaules lielākās stundas interaktīvajai kartei](#), lai parādītu, cik daudz šādu stundu ir noticis visā pasaulē.

Pateicieties skolēniem par viņu laiku un pastāstiet, ko šodien uzzinājāt. Iedrošiniet skolēnus stāstīt visiem – ģimenēm, draugiem, skolasbiedriem – par globālajiem mērķiem. Informējiet viņus par sociālo tīklu vietnēm:

Facebook: [@PasaulesStunda](#) [@TheWorldsLargestLesson](#)

Instagram: [@PasaulesStunda](#) [@TheWorldsLesson](#)

Twitter: [@PasaulesStunda](#) [@TheWorldsLesson](#)

9. solis: Dalieties ar savu stundu!

PIEZĪME. Jums jāsaņem ar skolotāju/skolas koordinātoru, vai skolēnu fotografēšana atbilst skolas noteikumiem. Palūdziet iespēju nofotografēt skolēnu apņemšanās kartiņas un, ja vienošanās panākta, pašus skolēnus un viņu globālo mērķu valsti.

Mēs vēlētos dzirdēt Jūsu pieredzi, mācot Pasaules lielāko mācību stundu, tādēļ atsūtiet savu nodarbību fotogrāfijas uz

programmas@unesco.lv un lesson@project-everyone.org vai sazinieties ar mums:

Facebook: [@PasaulesStunda](#) [@TheWorldsLargestLesson](#)

Instagram: [@PasaulesStunda](#) [@TheWorldsLesson](#)

Twitter: [@PasaulesStunda](#) [@TheWorldsLesson](#)

Un neaizmirstiet atzīmēt sevi mūsu [interaktīvajā pasaules kartē!](#)

1. pielikums: Globālie mērķi – puzzle

2. pielikums: Alternatīva spēle 2. solim

Globālo mērķu sasaiste ar ikdienas dzīvi.

Cits stundas sākumpunkts varētu būt saistīts ar dzimumu līdztiesības tēmu. Šajā gadījumā palūdziet visus zēnus apsēsties uz grīdas, bet meitenes apsēsties krēslos. Vai arī paskaidrojiet visiem zēniem, ka tad, ja viņiem ir kaut kas sakāms klasei, viņiem tas vispirms ir jāpastāsta savai klasesbiedrenei, kas ideju izklāstīs viņu vietā. Vēl citas idejas varētu būt tikai zēnu jautājumu/ideju uzklaušīšana, pavērojot, vai klase to pamanīs. Kā tas liek skolēniem justies? Vai tas ir godīgi? Palūdziet skolēnus izstāstīt, kā Jums būtu vajadzējis rīkoties.

Tas radīs pamatu diskusijai par 5. mērķi un to, kā tas cenšas panākt dzimumu līdztiesību un iedrošināt visas sievietes un meitenes.

3. pielikums: Galvenās aktivitātes piemērs

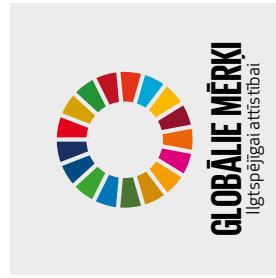
Šis ir piemērs no jau notikušas stundas. Skolēnu grupas radīja katra savu globālo mērķu valsts daļu. Tad visi darbi tika apvienoti un apspriesta globālā valsts.

GLOBĀLIE MĒRĶI

Ilgtspējīgai attīstībai

5. pielikums: Globālo mērķu apraksts vienā teikumā

Šos var izmantot, lai palīdzētu skolēniem saprast to, kas tiek mēģināts panākt ar katru no Globālajiem mērķiem.

1. mērķis – Visur izskaust nabadzību visās tās izpausmēs

2. mērķis – Izskaust badu, nodrošināt, lai visiem ir piekļuve veselīgai un barības vielām bagātai pārtikai

3. mērķis – Nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labklājību jebkura vecuma cilvēkiem

4. mērķis – Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību visiem cilvēkiem

5. mērķis – Panākt dzimumu līdztiesību un iespējināt visas sievietes un meitenes

6. mērķis – Nodrošināt visiem ir piekļuvi drošam un tīram ūdenim

7. mērķis – Nodrošināt visiem piekļuvi uzticamai un tīrai enerģijai

8. mērķis – Veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, lai visiem būtu labas darba iespējas

9. mērķis – Veidot noturīgu infrastruktūru un nodrošināt, ka tā nekaitē apkārtējai videi vai cilvēkiem, un palīdzēt uzņēmumiem veidot jaunas tehnoloģijas un inovācijas

10. mērķis – Samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstu iekšienē

11. mērķis – Padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas

12. mērķis – Nodrošināt ilgtspējīgu patēriņu un pārtraukt pārtikas nelietderīgu izmantošanu

13. mērķis – Veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi

14. mērķis – Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus un jūras iemītniekus

15. mērķis – Aizsargāt, atjaunot un veicināt dabu un tajā dzīvojošos dzīvniekus

16. mērķis – Veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmeņos

17. mērķis – Radīt jaunas partnerības visā pasaulē Globālo mērķu vārdā

6. pielikums: Īsie jautājumi

Izmantojiet šos jautājumus, lai liktu skolēniem domāt un diskutēt par globālajiem mērķiem.

1. *Vai kāds no mērķiem tev ir īpaši svarīgs?*
2. *Globālos mērķus var nosacīti sadalīt dažādās sadaļās – vai varat izdomāt, kas tās būtu? Piemēram, apkārtējā vide/cilvēki/dzīve pilsētās. Tas var palīdzēt skolēniem saskatīt to mērķu grupu, kas viņiem rūp visvairāk.*
3. *Vai ir kāds mērķis, kas, jūsuprāt, ir īpaši svarīgs jauniem cilvēkiem? Vai kāds mērķis trūkst?*
4. *Padomājiet par savu dzīvesvietu. Vai ir kāda jūsu kopienai raksturīga unikāla iezīme? Varbūt ir kaut kas tāds, ko jūsu kopiena varētu darīt labāk? Piemēram, pārstrādāt otrreizēji izmantojamas izejvielas. Kā tas sasauca ar šeit minētajiem globālajiem mērķiem?*
5. *Vai ir kādi mērķi, kurus, pēc jūsu domām, ir vieglāk sasniegt nekā citus?*
6. *Vai ir kāds mērķis, kurā jūsu valsts vai kopiena ir īpaši sekmīga vai varētu uzlabot?*
7. *Vai ir kāds mērķis, kas jums/jūsu valstij nav nozīmīgs? Visi mērķi ir svarīgi visām valstīm, un jautājums var uzsākt diskusiju par to, ka globālie mērķi ir radīti priekš visiem un visur.*
8. *Vai ir kāds mērķis, pie kura strādā jūsu skola, to pat neapzinoties? Piemēram, 12. mērķa labā izvietojuma atkritumu šķirošanas urnas klasē.*
9. *Vai ir kāds globālais mērķis, kuram sekojat mājās, to pat neapzinoties? Šis jautājums palīdzēs skolēniem saprast, ka viņi, iespējams, jau palīdz mērķu sasniegšanā, piemēram, mājās ēdot veselīgu un barības vielām bagātīgu pārtiku (3. mērķis).*
10. *Ja mēs sasniegtu 1. mērķi, kā tas ietekmētu visus pārējos globālos mērķus? Diskusija palīdzēs skolēniem saprast, ka visi globālie mērķi ir savstarpēji saistīti kā puzzles gabaliņi.*
11. *Vai varat nosaukt to, kas no skolā apgūtā ir saistīts ar mērķiem?*

7. pielikums: Mana apņemšanās rīkoties

Izmantojiet šīs lapas, lai skolēni tajās ierakstītu savas apņemšanās palīdzēt sasniegt globālos mērķus.

Mana apņemšanās palīdzēt sasniegt mērķus ir:

#Pasaules lielākā mācību stunda

PASAULES LIELĀKĀ MĀCĪBU STUNDA

Sadarbībā ar unicef

Pateicamies

Mana apņemšanās palīdzēt sasniegt mērķus ir:

#Pasaules lielākā mācību stunda

PASAULES LIELĀKĀ MĀCĪBU STUNDA

Sadarbībā ar unicef

Pateicamies